

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2556

การผลิตสื่อวีซีดีเพื่อให้บริการสังคม “การส่งเสริมสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย”

**The VCD Media Production for Social service
“Health Promotion by Thai Traditional Medicine”**

อาจารย์กิตติ ลิ้นยาม มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

E-mail: kittizen2511@hotmail.com

บทคัดย่อ

การผลิตสื่อวีซีดีเพื่อให้บริการสังคม ชุด “การส่งเสริมสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสุขภาพของประชาชนด้วยการแพทย์แผนไทย และเพื่อการผลิตสื่อวีซีดีเพื่อให้บริการสังคมรายการการนวดไทยเพื่อสุขภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ 1) การเลือกเรื่องที่จะจัดทำวีซีดี 2) การกำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดเนื้อหา 3) การผลิตสื่อ และ 4) การควบคุมคุณภาพ ซึ่งวีซีดีที่ผลิตได้มีเนื้อหาเกี่ยวกับการนวดไทย การนวดเพื่อสุขภาพ หลักการนวดเพื่อสุขภาพ เทคนิคการนวดเพื่อสุขภาพ ประกอบกับการสาธิตโดยผู้ที่เชี่ยวชาญทางการนวดแผนไทย ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมก่อนการนวด ทำบริหารร่างกาย (ท่าดัดตน) ก่อนการนวดเพื่อสุขภาพ การนวดเพื่อสุขภาพด้วยตนเอง การนวดเพื่อสุขภาพให้ผู้อื่นและการนวดเพื่อถอนอมสลายตา

ผลการประเมินประสิทธิภาพของสื่อวีซีดี พบว่า การผลิตสื่อวีซีดีการนวดไทยเพื่อสุขภาพ มีการนำเสนอตรงกับประเด็น วิธีการนำเสนอ การจัดฉาก ภาพประกอบกับคำบรรยาย และภาพสื่อความหมาย ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ตรงประเด็น เหมาะสม สอดคล้อง ตรงเนื้อหา สามารถนำไปเผยแพร่ได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการผลิตสื่อมีการประเมินคุณภาพด้านเทคนิคเพิ่มเติม คือ ขนาดและรูปแบบของตัวหนังสือ เสียงหลัก (เสียงบรรยาย, วิทยากร, ผู้ดำเนินรายการ) เสียงประกอบ (ดนตรี, เสียงแบ็คกราวด์, เสียงพิเศษ) ภาพหลัก (ภาพวิทยากร) และภาพประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับอ่านง่าย ชัดเจน และคมชัด โดยวีซีดีชุดนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัยในการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนกับการดำเนินชีวิตประจำวันได้ง่าย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการจัดทำและการประเมิน คือ ควรมีการจัดทำสื่อการส่งเสริมสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยในลักษณะอื่นร่วมด้วย เช่น การจัดทำเอกสารหรือแผ่นพับ เพื่อให้เกิดความหลากหลายของการสื่อสาร และควรมีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องในลักษณะของการนำสื่อวีซีดีที่ผลิตได้ไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง ในรูปแบบของการอบรมหรือสอนประชาชนปฏิบัติซึ่งเป็นวิธีการสื่อสารแบบสองทาง ตลอดจนควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์สื่อวีซีดีที่ผลิตได้โดยการนำเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตหรือผ่านสื่อวิทยุและโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัย

คำสำคัญ: การส่งเสริมสุขภาพ, การแพทย์แผนไทย

Abstract

The VCD media production for social services “Health Promotion by Thai Traditional Medicine” objective for health promotion serviced to people by Thai Traditional Medicine and VCD media production by Thai Traditional Massage. Production 4 process by 1) choose contents 2) description 3) produced VCD 4) quality control. VCD Thai Traditional Massage described to Thai Traditional Massage, Massage for Health, Principle of Massage for Health, Massage techniques for Health. Both the demonstrated by professional expertise Thai Traditional Massage such as The preparation before the massage, The Aerobic body posture before massage for health, Self-massage for health, The others to massage for health and Sight to nurture massage (eye massage).

The results showed that performance of VCD media production by Thai Traditional Massage. The effective of the proposed media to the point. Presentation. The scene illustrated lectures and interpretive. If the change in the degree to which the point fits the content can be published. The professional qualifications of media production is a more technical overlook is that. The size and format of the book, The main audio transcript (audio narration, lecturer, moderator), sound effects (music, background sound, special sound effect), image (image lecturer) and illustration. The average level of readability, clarity and contrast. The VCD set is applied correctly and safe delivery of public health for people with the daily life easily.

Feedback from the preparation and evaluation of the VCD media is that. The VCD media should have a health promotion plan with Thai Traditional Medicine in the other, such as documentation or point flap to achieve a variety of communications. Black mountain project and should have continued to use the VCD entirely. In the form of training or teaching, with is a two-way communication. The VCD media and public relations to increase productivity by introducing social media (internet) broadcast on radio and television of university.

Keywords: Health Promotion, Thai Traditional Medicine

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันกระแสนิยมในการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยเป็นที่ยอมรับเพิ่มมากขึ้น โดยนำพื้นฐานแนวความคิดของการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมที่ครอบคลุมทั้งมิติด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การถ่ายทอดองค์ความรู้ในการดูแลสุขภาพตามหลักการและแนวทางของแพทย์แผนไทยนั้น อาจจะเป็นการยากต่อการศึกษาและการนำไปประยุกต์ใช้ของประชาชนทั่วไป ดังนั้นในการที่จะให้ประชาชนสามารถดูแลสุขภาพด้วยตนเองในเบื้องต้นโดยอาศัยศาสตร์ทางด้านการแพทย์แผนไทยที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัยในการส่งเสริมสุขภาพนั้นควรสอดคล้องกับรูปแบบการดำเนินชีวิตประจำวัน

ผลการวิจัยของ กุสุมา ศรียากุล (2543) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบที่พึงประสงค์ในการบริการนวดอบ ประคบสมุนไพรเพื่อส่งเสริมสุขภาพ: กรณีศึกษาศูนย์การศึกษาพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พบว่า 1) ภาพรวมของการสร้างรูปแบบการให้บริการดังกล่าวเป็นรูปแบบการให้บริการในลักษณะผสมผสานครบวงจรที่สามารถใช้เป็นทางเลือกในการดูแลสุขภาพของประชาชน 2) วัตถุประสงค์ของการสร้างรูปแบบดังกล่าวต้องมีการบริการครบวงจร มีมาตรฐานเป็นต้นแบบในการส่งเสริมสุขภาพตามทฤษฎีการแพทย์แผนไทยได้ 3) องค์ความรู้รูปแบบการให้บริการที่พึงประสงค์ คือ รูปแบบการให้บริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพครบวงจรที่มีการนวดไทย การอบ การประคบสมุนไพร ที่มีบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญในการให้บริการ มีการประชาสัมพันธ์และเน้นในด้านสถานที่ คุณภาพของการให้บริการ และความปลอดภัยซึ่งเป็นหัวใจสำคัญ

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานด้านการศึกษามีการจัดการเรียนการสอนทั้งในหลักสูตรการแพทย์แผนไทยได้มีแนวคิดในการจัดทำสื่อการดูแลสุขภาพสำหรับประชาชนเพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนด้วยการแพทย์แผนไทยให้นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยง่าย จึงได้รวบรวมองค์ความรู้ตามหลักการแพทย์แผนไทยและถ่ายทอดผ่านสื่อวีซีดีการนวดไทยเพื่อสุขภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมสุขภาพของประชาชนด้วยการแพทย์แผนไทย
2. เพื่อการผลิตสื่อวีซีดีเพื่อให้บริการสังคมรายการการนวดไทยเพื่อสุขภาพ

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2556

นิยามศัพท์

1. การส่งเสริมสุขภาพ

แนวความคิดและวิวัฒนาการของการส่งเสริมสุขภาพ วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์ (2541) ให้ความหมายว่า **สุขภาพ** มาจากคำอังกฤษว่า "Health" มีรากศัพท์มาจากภาษาเยอรมัน มีความหมาย 3 ประการ คือ ความปลอดภัย (Safe) ไม่มีโรค (Sound) หรือทั้งหมด (Whole) ในพจนานุกรมฟอร์ด (1984) ให้ความหมาย "Health" ว่า "ความไม่มีโรคทั้งกายและจิตใจ" (sound of body or mind) และจะพบในพจนานุกรมทางการแพทย์เกือบทั้งหมด ต่อมาองค์การอนามัยโลกได้ให้นิยามคำว่า "สุขภาพ" นี้ในความหมายที่กว้างขึ้นว่า หมายถึง "สุขภาวะ" (well being) ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิตและสังคม

การส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง เป็นการดูแลส่งเสริมสุขภาพ โดยมองมิติทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสิ่งแวดล้อม

2. การแพทย์แผนไทย

การแพทย์แผนไทย เป็นหลักการและแนวทางการสร้างเสริมสุขภาพ เพราะเป็นบำบัด รักษา และฟื้นฟูร่างกายที่ได้ผล ส่งผลดีต่อสุขภาพและการเพิ่มพลังอำนาจให้แก่ผู้ปฏิบัติ แล้วยังสามารถถ่ายทอดให้ผู้่วยสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ปัจจุบันพบว่าประชาชนจำนวนมากยังคงพึ่งพาการรักษาจากหมอพื้นบ้านและหมอแผนไทยในยามเจ็บป่วย ถือว่าเป็นการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยแบบพึ่งพาตนเองของชุมชนในระดับท้องถิ่น และองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยยังสอดคล้องกับวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อของคนไทย ดังนั้นการที่วิชาชีพแพทย์แผนไทยยังคงปรากฏในชุมชนท้องถิ่นทั่วประเทศ ถือได้ว่าเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย หรือการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่คู่กับสังคมไทย

การแพทย์แผนไทย ความหมายตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. 2542 หมายถึง การประกอบโรคศิลปะตามความรู้หรือตำราแบบไทยที่ถ่ายทอดและพัฒนาสืบต่อกันมา หรือตามการศึกษาจากสถานศึกษาที่คณะกรรมการรับรอง โดยที่การประกอบโรคศิลปะ หมายถึง การประกอบวิชาชีพที่กระทำหรือมุ่งหมายจะกระทำต่อมนุษย์เกี่ยวกับการตรวจโรค การวินิจฉัยโรค การบำบัดโรค การป้องกันโรค การส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพ การผดุงครรภ์ แต่ไม่รวมถึงการประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ

3. การส่งเสริมสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย

การส่งเสริมสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย หมายถึง การเพิ่มสมรรถนะความสามารถดูแลสุขภาพและบำบัดโรค การควบคุมและเสริมสร้างสุขภาพของประชาชนด้วยตนเองให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อของคนไทย และเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย หรือการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่กับสังคมไทย โดยวิธีการปฏิบัติในการส่งเสริมสุขภาพและฟื้นฟูสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย ประกอบด้วย เวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การฝังเข็มไทย หรือการนวดไทย และต้องมีคุณธรรม จริยธรรม หรือจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพกำกับด้วย โดยการสร้างนโยบายสาธารณะ การสร้างสิ่งแวดล้อม กิจกรรมชุมชน การสร้างทักษะและการปรับทิศทางบริการสุขภาพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้วิธีที่ดีต้นแบบการส่งเสริมสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย การนวดไทยเพื่อสุขภาพสู่ประชาชน
2. ได้วิธีที่ดีที่เป็นแนวทางในการศึกษาองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย หรือเพื่อใช้เป็นแนวทางการศึกษาจัดทำโครงการฝึกอบรมเรื่องการดูแลสุขภาพตนเองด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยอย่างเป็นรูปธรรม

วิธีการวิจัย

1. การตั้งคณะทำงาน

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพในฐานะหัวหน้าชุดโครงการ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและบริหารการผลิตสื่อวีซีดี การส่งเสริมสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการแพทย์แผนไทย การส่งเสริมสุขภาพ และการผลิตสื่อวีซีดี

2. การดำเนินงาน ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

- 2.1 ขั้นตอนการเลือกเรื่องที่จะจัดทำสื่อวีซีดี
- 2.2 ขั้นตอนการกำหนดผู้รับผิดชอบจัดทำเนื้อหา

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2556

2.3 ขั้นตอนการผลิตสื่อ

ในการผลิตสื่อนั้น เป็นขั้นตอนการดำเนินงานภายหลังจากที่ได้เนื้อหาของเรื่องที่จะจัดทำ วีซีดีเรียบร้อยแล้ว โดยคณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะกรรมการที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบคิดรูปแบบการผลิตและจัดทำบทเพื่อใช้ประกอบในการถ่ายทำ

2.4 การควบคุมคุณภาพ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ การควบคุมคุณภาพเนื้อหา และขั้นตอนการควบคุมคุณภาพสื่อวีซีดี

1) การควบคุมคุณภาพเนื้อหา

การพิจารณาเนื้อหาโดยคณะกรรมการ ภายหลังจากที่ผู้รับผิดชอบจัดทำเนื้อหาวีซีดีเรียบร้อยแล้ว โดยการพิจารณาเนื้อหาเรื่องของคุณถูกต้องทางหลักวิชาการ การใช้ภาษาที่ถูกต้อง เหมาะสม และเข้าใจง่าย เมื่อเนื้อหาสมบูรณ์พอที่จะส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกพิจารณา โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่จะพิจารณาเนื้อหานี้จะต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ และเป็นที่ยอมรับของวงการศึกษา

2) ขั้นตอนการควบคุมคุณภาพสื่อวีซีดี แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ การประเมินสื่อโดยคณะกรรมการ และการประเมินเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

การประเมินสื่อวีซีดี มีหัวข้อในการประเมิน 5 หัวข้อ ได้แก่ รายการที่นำเสนอตรงกับประเด็น วิธีการนำเสนอ การจัดฉาก ภาพประกอบกับคำบรรยาย และภาพสื่อความหมาย แบ่งเกณฑ์การประเมินออกเป็น 3 ระดับ คือ

3 = ตรงประเด็น/เหมาะสม/สอดคล้อง/ตรงเนื้อหา

2= ค่อนข้างตรงประเด็น/พอใช้/สอดคล้องบ้าง

1= ไม่ตรงประเด็น/ควรปรับปรุง

โดยผู้ประเมินมี 3 กลุ่มๆละ 3 คน คือ คณะกรรมการผลิต 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา 3 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการผลิตสื่อ 3 คน สำหรับการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการผลิตสื่อ มีการประเมินคุณภาพด้านเทคนิคเพิ่มเติม คือ ขนาดและรูปแบบของตัวหนังสือ เสียงหลัก (เสียงบรรยาย, วิทยากร, ผู้ดำเนินรายการ) เสียงประกอบ (ดนตรี, เสียงแบ็คกราวด์, เสียงพิเศษ) ภาพหลัก (ภาพวิทยากร) และ ภาพประกอบ โดยแบ่งระดับการประเมินออกเป็น

3 = อ่านง่าย/ชัดเจน/คมชัด

2= ค่อนข้างตรงประเด็น/ชัดเจนพอใช้/คมชัดพอใช้

1= อ่านยาก/ควรปรับปรุง

การประเมินสื่อโดยคณะกรรมการหลังจากที่เนื้อหาได้ถูกปรับแก้และผ่านกระบวนการผลิตออกมาเป็นสื่อวีซีดีสมบูรณ์แล้ว คณะกรรมการจะพิจารณาวีซีดีโดยผู้รับผิดชอบหลักแต่ละคนจะเป็นผู้ประเมินสื่อวีซีดีทั้งในด้านรายการที่นำเสนอตรงกับประเด็น วิธีการนำเสนอ การจัดฉาก ภาพประกอบกับคำบรรยาย

และภาพสื่อความหมาย และจะสรุปผลการประเมินในภาพรวม หลังจากนั้นทีมผลิตสื่อจะทำการปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของกรรมการ และเข้าสู่กระบวนการควบคุมคุณภาพสื่อครั้งที่สอง คือ การประเมินสื่อโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ขั้นตอนการประเมินสื่อโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในขั้นตอนนี้จะเป็นขั้นตอนสุดท้าย โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำการประเมินประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านเนื้อหา และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการผลิตสื่อ โดยมีหัวข้อในการประเมิน คือ รายการที่นำเสนอตรงกับประเด็น วิธีการนำเสนอ การจัดฉาก ภาพประกอบกับคำบรรยาย และภาพสื่อความหมาย และจะสรุปผลการประเมินในภาพรวม

หลังจากที่สื่อที่ดีได้ผ่านการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเสร็จแล้วทีมที่ผลิตสื่อและคณะกรรมการจะพิจารณาผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิและดำเนินการปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนที่จะทำการเผยแพร่สื่อที่ดีสู่สาธารณชนต่อไป

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการประเมินรายการการประกวดเพื่อสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยของระดับการประเมินเท่ากับ 3.00 ในทุกหัวข้อ โดยผู้ประเมินทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า วิดีโอเรื่องการประกวดเพื่อสุขภาพเป็นรายการที่นำเสนอตรงกับประเด็น วิธีการนำเสนอเหมาะสม การจัดฉากเหมาะสม ภาพประกอบกับคำบรรยายสอดคล้อง และภาพสื่อความหมายตรงเนื้อหา สามารถนำไปเผยแพร่ได้ อย่างไรก็ตามในการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการผลิตสื่อมีการประเมินคุณภาพด้านเทคนิคเพิ่มเติม คือ ขนาดและรูปแบบของตัวหนังสืออ่านง่าย เสียงหลัก (เสียงบรรยาย, วิทยากร, ผู้ดำเนินรายการ) ชัดเจน เสียงประกอบ (ดนตรี, เสียงแบ็คกราวด์, เสียงพิเศษ) ชัดเจน ภาพหลัก (ภาพวิทยากร)คมชัด และ ภาพประกอบคมชัด มีคุณภาพอยู่ในระดับการประเมินเท่ากับ 3.00 (ตารางที่ 1)

นอกจากนี้ประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการผลิตสื่อให้คำแนะนำเพิ่มเติม คือ การจัดฉากควรใช้ฉากที่เรียบกว่านี้เพื่อนั่นที่ตัวผู้สาธิต และตัวอักษรที่แสดงบนภาพไม่ควรบังภาพผู้สาธิต

ตารางที่ 1 ผลการประเมินรายการการนวดเพื่อสุขภาพ

ประเด็นการประเมิน	ค่าเฉลี่ยของระดับการประเมิน		
	คณะกรรมการ (n=3)	ผู้ทรงคุณวุฒิด้าน เนื้อหา (n=3)	ผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การผลิตสื่อ (n=3)
1. รายการที่นำเสนอตรงกับประเด็น	3.00	3.00	3.00
2. วิธีการนำเสนอ	3.00	3.00	3.00
1. การจัดฉาก	3.00	3.00	3.00
2. ภาพประกอบคำบรรยาย	3.00	3.00	3.00
3. ภาพสื่อความหมาย	3.00	3.00	3.00
4. คุณภาพด้านเทคนิค	-	-	3.00

บทสรุป

การดำเนินโครงการผลิตสื่อวีซีดีชุดนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมสุขภาพของประชาชนด้วยการแพทย์แผนไทย ซึ่งคณะกรรมการได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานและการควบคุมคุณภาพอย่างเป็นระบบ สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งวีซีดีที่ผลิตได้มีเนื้อหาจะบรรยายเกี่ยวกับการนวดไทย การนวดเพื่อสุขภาพ หลักการนวดเพื่อสุขภาพ เทคนิคการนวดเพื่อสุขภาพ ประกอบกับการสาธิตโดยผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์แผนไทย ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมก่อนการนวด ท่าบริหารร่างกาย (ท่าดัดตน) ก่อนทำการนวดเพื่อสุขภาพ การนวดเพื่อสุขภาพด้วยตนเอง การนวดเพื่อสุขภาพให้ผู้อื่นและการนวดเพื่อถอนลมสายตาคา

โดยวีซีดีชุดนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัยในการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนกับการดำเนินชีวิตประจำวันได้ง่าย และยังได้จัดทำเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ของมหาวิทยาลัย และได้นำไปประกอบการเรียนการสอนหลักสูตรการแพทย์แผนไทย สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

1. ผลการประเมินด้านเนื้อหา

รายการการนวดเพื่อสุขภาพ โดยคณะกรรมการประเมินมีมติให้ปรับแก้ในส่วนของการใช้ภาษาให้เป็นภาษาที่ประชาชนทั่วไปเข้าใจได้ง่าย รวมถึงการตัดเนื้อหาบางตอนออกเพื่อให้มีความยาวประมาณ 30- 45 นาที และโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหาที่มีข้อเสนอแนะให้เพิ่มคำอธิบายวิธีการนวดเพื่อให้เข้าใจได้ลึกซึ้งขึ้น

2. ผลการประเมินสื่อวีซีดี

สื่อวีซีดีการนวดเพื่อสุขภาพเป็นรายการที่นำเสนอตรงกับประเด็น วิธีการนำเสนอเหมาะสม การจัดฉากเหมาะสม ภาพประกอบกับคำบรรยายสอดคล้อง ภาพสื่อความหมายตรงเนื้อหา และมีการประเมินคุณภาพด้านเทคนิคเพิ่มเติม โดยผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะว่าการจัดฉากควรใช้ฉากที่เรียบกว่านี้เพื่อเน้นที่ตัวผู้สาธิต และตัวอักษรที่แสดงบนภาพไม่ควรบังภาพผู้สาธิต

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้เกิดการนำสื่อวีซีดีไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางในการส่งเสริมสุขภาพ คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการดังนี้

1. ควรมีการจัดทำสื่อการส่งเสริมสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยในลักษณะอื่นร่วมด้วย เช่น การจัดทำเอกสาร หรือแผ่นพับ เพื่อให้เกิดความหลากหลายของการสื่อสาร
2. ควรมีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องในลักษณะของการนำสื่อวีซีดีที่ผลิตได้ไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง ในรูปแบบของการอบรมหรือสอนให้ประชาชนปฏิบัติ ซึ่งเป็นวิธีการสื่อสารแบบสองทางโดยใช้วีซีดีเป็นสื่อประกอบ
3. ส่งเสริมให้ประชาชนมีการเผยแพร่วิธีการหรือความรู้ที่ได้รับจากการดูวีซีดี ไปสู่บุคคลอื่นทั้งในครอบครัวและชุมชน
4. เพิ่มการประชาสัมพันธ์สื่อวีซีดีที่ผลิตได้โดยการนำเผยแพร่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ของมหาวิทยาลัย

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2556

บรรณานุกรม

กิตติชัย อนวัชประยูร (2548) เอกสารการสอนชุดวิชาจรรยาวิชาชีพและกฎหมายเกี่ยวกับแพทย์

แผนไทย ในหน่วยที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย นนทบุรี: โรงพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

กุสุมา ศรียากุล (2543) รูปแบบที่พึงประสงค์ในการให้บริการนวด อบ ประคบสมุนไพร เพื่อ

ส่งเสริมสุขภาพ: กรณีศึกษาศูนย์ศึกษาเขานินชอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัด

ฉะเชิงเทรา ในรวมบทความองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยและทิศทางในอนาคต กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์ (2541) ความเป็นมาของการส่งเสริมสุขภาพ ในเอกสารการประกอบการประชุม

วิชาการ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

สถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข (2542) ผักพื้นบ้านภาคกลาง

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

———— (2547) คู่มือประชาชนในการดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทย พิมพ์ครั้งที่ 3

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก